

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
<b>CÓDIGO</b>	
<b>MATERIA</b>	Música e Canto.
<b>DISCIPLINA</b>	Canto Coral I.
<b>TITULACIÓN</b>	Titulación Superior en Arte Dramática.
<b>ESPECIALIDADE</b>	Interpretación.
<b>ITINERARIO</b>	Textual e Xestual.
<b>CURSO</b>	3º- 1º Cuadrimestre.
<b>CRÉDITOS ECTS</b>	3 ETCS (3 horas presenciais + 3 horas non presenciais, por semana)
<b>CARÁCTER</b>	Optativa. Práctica. (Integración das disciplinas de Canto e Danza)
<b>DEPARTAMENTO</b>	Interpretación – Área de Música e Canto.
<b>CENTRO</b>	ESAD, Escola Superior de Arte Dramática de Galicia.
<b>COORDINADOR/A</b>	Marión Sarmiento Valverdú
<b>DOCENTES</b>	<b>Nome e apelidos:</b> Marión Sarmiento Valverdú <b>Horario titorías:</b> <a href="http://esadgalicia.com/curso-escolar/">http://esadgalicia.com/curso-escolar/</a> <b>Despacho:</b> Departamento 2 – Corporal, Danza e Música / Aula P16. <b>Contacto:</b> <a href="mailto:marion.sarmiento@edu.xunta.gal">marion.sarmiento@edu.xunta.gal</a>
	<b>Nome e apelidos:</b> M <sup>a</sup> Angeles Gayoso Diz <b>Horario titorías:</b> <a href="http://esadgalicia.com/curso-escolar/">http://esadgalicia.com/curso-escolar/</a> <b>Despacho:</b> Departamento 2 – Corporal, Danza e Música / Aula P10. <b>Contacto:</b> <a href="mailto:angeles.gayoso.diz@edu.xunta.es">angeles.gayoso.diz@edu.xunta.es</a>
<b>DESCRIPCIÓN</b>	<i>Estudo das técnicas interpretativas do conxunto coral e desenvolvemento práctico dos seus elementos: timbre, afinación, ritmo e musicalidade.</i>
<b>COÑECEMENTOS PREVIOS</b>	Ter superado Canto I e Canto II.
<b>LINGUA EN QUE SE IMPARTE</b>	Galego <input checked="" type="checkbox"/> Castelán <input checked="" type="checkbox"/> Inglés <input checked="" type="checkbox"/> Francés <input type="checkbox"/>

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
<b>T1</b>	<i>Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.</i>
<b>T7</b>	<i>Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.</i>
<b>T9</b>	<i>Integrarse adecuadamente en equipos interdisciplinarios e en contextos culturais diversos.</i>
<b>T11</b>	<i>Desenvolver na práctica profesional unha ética profesional baseada na apreciación e sensibilidade estética, medioambiental e cara á diversidade.</i>
<b>T13</b>	<i>Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.</i>
<b>T17</b>	<i>Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social verbo da importancia do patrimonio cultural, da súa incidencia nos diferentes ámbitos e na súa capacidade de xerar valores significativos.</i>

COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
<b>X2</b>	<i>Comprender psicolxicamente e empatizar para entender e sentir as vidas, situacións e personalidades alleas, utilizando de maneira eficaz as súas capacidades de imaxinación, intuición, intelixencia emocional e pensamento creativo para a solución de problemas; desenvolvendo a súa capacidade para pensar e traballar con flexibilidade, adaptándose aos demais e ás circunstancias cambiantes do traballo, así como a conciencia e o uso saudable do propio corpo e o equilibrio necesario para responder aos requisitos psicolóxicos asociados ao espectáculo.</i>

<b>X3</b>	<i>Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.</i>
<b>X8</b>	<i>Vincular a propia actividade teatral e escénica a outras disciplinas do pensamento científico e humanístico, ás artes en xeral e ao resto de disciplinas teatrais en particular, enriquecendo o exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar.</i>
<b>COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DE ESPECIALIDADE</b>	
<b>EI1</b>	<i>Dominar os recursos expresivos necesarios para o desenvolvemento de procesos de interpretación, actuación e representación, no ámbito escénico e audiovisual.</i>
<b>EI2</b>	<i>Participar na creación da partitura escénica e/ou personaxe, escénico ou audiovisual, e interpretalo adecuadamente, a través do dominio das diferentes técnicas interpretativas.</i>
<b>EI3</b>	<i>Integrar e interactuar coas restantes linguaxes e códigos que conforman o espectáculo escénico ou audiovisual.</i>
<b>EI5</b>	<i>Concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.</i>

<b>3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA</b>	<b>COMPETENCIAS VINCULADAS</b>
1. Interpretar o repertorio atendendo ás indicacións do director/a e á correcta afinación, precisión rítmica e dicción do texto.	T1, T13, X3, EI1, EI2, EI3, EI5.
2. Integrar a utilización de recursos corporais para a interpretación de repertorio musico-teatral.	T1, T13, X3, EI1, EI2, EI3, EI5.
3. Dominar a mecánica da interpretación vocal e corporal conxunta.	T1, T7, T13, X3, EI1, EI2, EI3, EI5.
4. Adquirir hábitos de colaboración e crítica constructiva.	T7, T9, T11, T13, T17, X2, X3, X8, EI3, EI5.

<b>4. CONTIDOS</b>		
<b>TEMAS</b>	<b>SUBTEMAS</b>	<b>SESIÓNS</b>
TÉCNICA DO CANTO CORAL	1. Afinación a varias voces. 2. Precisión rítmica. 3. Dicción do texto. 4. Seguimento do xesto da dirección. 5. Expresividade grupal. 6. Aplicación dos recursos técnicos a un repertorio coral básico.	25 horas
TÉCNICA CORPORAL	1. Adquisición de ferramentas corporais aplicadas á interpretación no musical. 2. Aplicación dos recursos corporais á interpretación vocal e coreográfica.	20 horas
<b>TOTAL SESIÓNS</b>		<b>45 horas</b>

<b>5. PLANIFICACIÓN DOCENTE</b>			
<b>Actividade / Número de horas</b>	<b>Presencial (horas)</b>	<b>Non presencial (horas)</b>	<b>Total</b>
Actividades introductorias	1	-	1
Exposición maxistral	1	1	2

Exposición teórico-práctica	2	1	3
Práctica individual	-	12	12
Práctica colectiva	20	10	30
Outros: Resolución de problemas ou exercicios	3	4	7
Traballos de aula	3	5	9
Titorías individuais	3	-	3
Titorías de grupo	6	-	6
Actividades de avaliación. Probas	2	4	6
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	2	8	10
Actividades de avaliación. Revisión	1	-	1
<b>TOTAL</b>	<b>45</b>	<b>45</b>	<b>90</b>
<b>POCENTAXE</b>	<b>50%</b>	<b>50%</b>	<b>100%</b>

#### 6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Actividades introdutorias.	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado así como presentar a materia.
Exposición maxistral.	Exposición por parte do profesor dos contidos da materia, bases teóricas e/ou directrices dos exercicios prácticos a desenvolver polo estudante.
Exposición teórico-práctica.	Actividades enfocadas á adquisición de coñecementos e habilidades vocais para su posterior aplicación musical.
Práctica individual	Realización de exercicios respiratorios e vocais e interpretación de cancións individualmente.
Práctica colectiva	Realización de exercicios respiratorios e vocais e interpretación de cancións en grupo.
Resolución de problemas ou exercicios.	Realización de exercicios encamiñados a perfeccionar a técnica adquirida.
Traballos de aula.	Interpretación individual e conxunta do repertorio traballado.
Titorías en grupo.	Ensino no que os estudantes levan a cabo a realización dun proxecto nun tempo determinado para resolver un problema ou abordar unha tarefa mediante a planificación, deseño e realización dunha serie de actividades.
Titorías individuais	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. <b>Traballo persoal dirixido do repertorio vocal asignado.</b>

#### 7. ATENCIÓN PERSONALIZADA

Seguimento	Farase un seguimento personalizado integrado no traballo conxunto do grupo, facendo unha análise de cada caso específico e resolvendo cada casuística do xeito máis adecuado. <i>Titoría presencial:</i> O alumnado ten un período de atención personalizada en horario non lectivo.
Orientación	Orientación respecto ás dúbidas e inquiredanzas que xurdan en cada caso. <i>Titoría electrónica:</i> O alumnado pode manter contacto permanente co profesor a través do correo electrónico.

**8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN**

*O alumno deberá establecer unha comunicación previa co docente, mínimo seis semanas antes da data do exame, para aclarar e concretar a estrutura e as particularidades do seu exame.*

**8.1 Avaliación ordinaria**

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
<u>Exercicio práctico nº1</u> Interpretación na aula, en pequenos grupos, do repertorio vocal e corporal traballado.	T1, T7, T13, X2, X3, EI1, EI2.	40%  (a valoración deste exercicio está incluída no proceso de avaliación continua)
<u>Exercicio práctico nº2</u> Interpretación pública conxunta do repertorio grupal vocal e corporal traballado.	T1, T7, T9, T11, T13, T17, X2, X3, X8, EI1, EI2, EI3, EI5.	60%  (a valoración deste exercicio está incluída no proceso de avaliación continua, no obstante é necesaria a súa realización para aproballo)

**Todas as partes deberán ser superadas e para calificar vaise valorar a realización correcta dos exercicios aplicando as habilidades adquiridas e a interpretación do repertorio con precisión rítmica, afinación axustada, dicción correcta do texto e expresividade adecuada.**

**8.2. Avaliación extraordinaria**

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
<u>Exercicio práctico nº1</u> Interpretación do repertorio coral traballado.	T1, T13, X3, EI1, EI2.	20%
<u>Exercicio práctico nº2</u> Interpretación pública conxunta do repertorio vocal e corporal traballado.  (O acompañamento instrumental, se é necesario, e os compañeiros serán aportados polo alumno que se examina.)	T1, T7, T9, T11, T13, T17, X2, X3, X8, EI1, EI2, EI3, EI5.	80%

**Todas as partes deberán ser superadas e para calificar vaise valorar a realización correcta dos exercicios aplicando as habilidades adquiridas e a interpretación do repertorio con precisión rítmica, afinación axustada, dicción correcta do texto e expresividade adecuada.**

**8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria**

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
<u>Exercicio práctico nº1</u> Interpretación do repertorio coral traballado.	T1, T13, X3, EI1, EI2.	20%
<u>Exercicio práctico nº2</u> Interpretación pública conxunta do repertorio vocal e corporal traballado.  (O acompañamento instrumental, se é necesario, e os compañeiros serán aportados polo alumno que se examina.)	T1, T7, T9, T11, T13, T17, X2, X3, X8, EI1, EI2, EI3, EI5.	80%

**Todas as partes deberán ser superadas e para calificar vaise valorar a realización correcta dos exercicios aplicando as habilidades adquiridas e a interpretación do repertorio con precisión rítmica, afinación axustada, dicción correcta do texto e expresividade adecuada.**

## 9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

### REFERENCIAS BÁSICAS:

- DEER, Jo & Dal VERA, Rocco. (2008): *Acting in Musical Theatre. A Comprehensive Course*. Ed. Routledge, London.
- HARVARD, Paul (2013): *Acting Through Song*. Nick Hern Books, London.
- MARCER, Àngels & BARTOMEU, Ester (2009): *Taller de teatro musical*. Alba, Barcelona.
- McCALLION, M. (2006): *El libro de la voz*. Ed. Urano, Barcelona
- MELTON, Joan (2007): *Singing in Musical Theatre: the training of singers and actors*. Allworth Press. New York.
- MOORE, Tracey & BERGMAN, Allison (2012): *Acting The Song*. Allworth Press, New York.
- STREETON, Jane & RAYMOND, Philip (2014): *Singing on Stage*. Bloomsbury. London.
- TAYLOR, Millie (2008): *Singing for Musicals. A Practical Guide*. The Crowood Press. Wiltshire.

### REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS:

- ALLALI, A. & Le HUCHE, F. (2003): *La Voz. (Tomo 1: Anatomía y fisiología de los órganos de la voz y del habla)*. Ed. Masson, Barcelona.
- BACOT, M. C.; FACAL, M. L. & VILLAZUELA, G. (2005): *El uso adecuado de la voz*. Akadia, Buenos Aires.
- BUSTOS SÁNCHEZ, I. (2003): *La Voz. La técnica y la expresión*. Ed Paidotribo Badalona
- CABALLE, M.; GUITART, E. & PERELLÓ, J. (1982): *Canto-Dicción*. Editorial Científico-Técnica, Barcelona.
- CHUN-TAO CHENG, S. (2006): *El Tao de la Voz*. Ed. Gaia, Madrid.
- CORNUT, G. (1998): *La voz*. Ed. Fonde de Cultura Económica, Madrid.
- ESCODERO, M<sup>a</sup> P. (2002): *Educación de la voz 1º. (Ortofonía-Dicción-Canto-Ritmo)*. Real Musical, Madrid.
- ESCODERO, M<sup>a</sup> P. (2003): *Educación de la voz 2º. (Canto-Ortofonía-Dicción-Trastornos vocales)*. Real Musical, Madrid.
- ESCODERO, M<sup>a</sup> P. (1988): *Educación de la voz 3º. (Canto-Ortofonía-Dicción)*. Real Musical, Madrid.
- FERRER SERRA, J. S. (2008): *Teoría, anatomía y práctica del canto*. Ed. Herder, Barcelona. (con CD)
- FURIA, Philip & PATTERSON, Laurie: *The songs of Hollywood*. Oxford University Press, 2010.
- GARCÍA, L. (2003): *Tu voz, tu sonido*. Ed. Díaz Santos, Madrid.
- GIMENO PÉREZ, F. & TORRES GALLARDO, B. (2008): *Anatomía de la Voz*. Paidotribo, Badalona.
- HEWITT, G. (1990): *Cómo cantar*. Ed. EDAF, Madrid.
- JACKSON-MENALDI, M<sup>a</sup> C. (1992): *La voz normal*. Ed. Médica Panamericana, Madrid.
- JARABA, M. A. (1989): *Teoría y Práctica del Canto Coral*. Ed. Istmo, Madrid.
- KNAPP, Raimond (2006): *The American Musical and the performance of personal identity*. Princeton University Press.
- MANSION, M. (2002): *El estudio del canto. Técnica de la voz hablada y cantada*. Ed. Ricordi Americana, SAEC. Buenos Aires.
- PEARCE, S. (2007): *La Alquimia de la Voz*. Ed. Gaia, Madrid.
- REGIDOR ARRIBAS, R. (1991): *La voz en la Zarzuela. La clasificación de la Voz*. Ed. Real Musical, Madrid.
- REVERTER, A. (2008): *El Arte del Canto. El misterio de la voz desvelado*. Alianza, Madrid. (con CD)
- SALZMAN, Eric & DESI, Thomas (2008): *The New Music Theatre: Seeing the Voice, Hearing the Body*. Oxford, New York.
- STERNFELD, Jessica (2006): *The Megamusical*. Indiana University Press.
- TULÓN ARFELIS, C. (2000): *La voz*. Ed. Paidotribo. Barcelona.
- TULÓN ARFELIS, C. (2005): *Cantar y Hablar*. Ed. Paidotribo. Barcelona
- WILFART, S. (1999): *Encuentra tu propia voz*. Ed. Urano, Barcelona

## 10. OBSERVACIONES

Recoméndase vestir con roupa cómoda.

Vaise dar a colaboración da profesora de danza para o traballo dos recursos corporais e a interpretación coreográfica.

Manteranse medidas de prevención da Covid-19 en todos os espazos de traballo, como a hixiene das mans e a ventilación regular dos espazos pechados.

Así mesmo activaranse os protocolos que especifique a Administración educativa no caso de ser necesario.